



POSEBNA PRAVILA ZA ODREĐIVANJE ZAKONODAVSTVA KOJE SE PRIMJENJUJE NA POMORCE

2020.

mirovinsko.hr

hzm HRVATSKI ZAVOD ZA
MIROVINSKO OSIGURANJE

POSEBNA PRAVILA ZA ODREĐIVANJE ZAKONODAVSTVA KOJE SE PRIMJENJUJE NA POMORCE

Osnovno pravilo. Za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje na pomorce postoje dva osnovna pravila:

- A)** ako pomorac obavlja djelatnost kao zaposlena osoba ili kao samozaposlena osoba na pomorskom brodu koji plovi pod zastavom države članice EU¹, na njega se primjenjuje zakonodavstvo te države članice EU

- B)** ako pomorac obavlja djelatnost kao zaposlena osoba na pomorskom brodu koji plovi pod zastavom jedne države članice EU, ali
 - 1)** prima naknadu za rad od osobe ili poduzeća koje ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u drugoj državi članici EU i

 - 2)** ima prebivalište u toj drugoj državi članici EU, na njega se primjenjuje zakonodavstvo te druge države članice EU.

Primjer 1. Hrvatski državljanin ima prebivalište u R Hrvatskoj. Radi kao pomorac na brodu koji plovi pod nizozemskom zastavom. Naknadu za rad isplaćuje mu poduzeće koje ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja u R Hrvatskoj. Prema navedenim pravilima, budući da ima prebivalište u istoj državi u kojoj poduzeće koje mu isplaćuje naknadu za rad ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja, na njega se primjenjuje hrvatsko zakonodavstvo.

Primjer 2. Hrvatski državljanin ima prebivalište u R Hrvatskoj. Radi kao pomorac na ribarskom brodu koji plovi pod talijanskom zastavom. Naknadu za rad isplaćuje mu poduzeće koje ima registrirano sjedište u Austriji. Prema navedenim pravilima, budući da nema prebivalište u istoj državi u kojoj poduzeće koje mu isplaćuje naknadu za rad ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja, na njega se primjenjuje zakonodavstvo države članice pod čijom je zastavom brod na kojem plovi. Dakle, talijansko zakonodavstvo.

¹Pojam države članice EU dalje se u tekstu odnosi i na države Europskog gospodarskog prostora (Norveška, Lihtenštajn i Island) te na Švicarsku, od datuma od kojeg je to primjenjivo.

Osoba ili poduzeće koje pomorcu isplaćuje naknadu za rad smatra se njegovim poslodavcem. Poslodavac koji ima registrirano sjedište u jednoj državi članici EU, a ima zaposlenog pomorca na brodu koji plovi pod zastavom druge države članice, obvezan je, kad je god moguće, unaprijed, o tome obavijestiti nadležnu ustanovu države članice EU čije se zakonodavstvo primjenjuje. Navedena ustanova, bez odgode, obavještava nadležnu ustanovu države članice EU pod čijom zastavom je brod na kojem pomorac plovi o zakonodavstvu koje se na njega primjenjuje.

Jednako treba postupiti i hrvatski poslodavac koji zapošljava pomorca koji ima prebivalište u R Hrvatskoj i ukrcava ga na brod koji vije zastavu druge države članice EU – obavijest o tome treba poslati Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

U prilogu treba priložiti sljedeće dokaze:

- popunjenu tiskanica Zahtjeva za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje – pomorci
- ugovor o radu za pomorca.

ODSTUPANJE OD OSNOVNOG PRAVILA

Također, postoji mogućnost odstupanja od osnovnog pravila. Moguće je da dvije ili više država članica, nadležna tijela tih država članica ili nadležne ustanove zajedničkim dogovorom predvide odstupanja od pravila za određivanje zakonodavstva koje se primjenjuje. Odstupanje od pravila moguće je dogovoriti za određenu osobu ili za kategoriju osoba i to samo ako je to u interesu te osobe ili osoba. U tom slučaju poslodavac ili pomorac ili osoba koja obavlja djelatnost kao samozaposlena osoba podnosi zahtjev za odstupanje nadležnoj ustanovi one države članice EU primjenu čijeg zakonodavstva traži, ako je moguće unaprijed. Navedena ustanova obavještava nadležnu ustanovu druge države članice i traži njenu suglasnost i ako postoji dogovor obavještava osobu i izdaje joj potvrdu A1.

Uz zahtjev za odstupanje potrebno je dostaviti sljedeće dokaze:

- popunjenu tiskanicu Zahtjeva za odstupanje prema članku 16. Uredbe 883
- dopis inozemnog poslodavca.

NADLEŽNOST ZA IZDAVANJE POTVRDE A1

Potvrda A1 zadani je obrazac koji vrijedi na čitavom području EU kao dokaz o zakonodavstvu koje se na osobu primjenjuje, da se doprinosi plaćaju u navedenoj državi članici i da ne postoji obveza plaćanja doprinosa u drugim državama članicama u kojima se obavlja djelatnost. U slučaju pomoraca, obvezno ju treba izdati u dva slučaja, i to ako se na pomorca primjenjuje zakonodavstvo države članice u kojoj ima prebivalište, ako u toj istoj državi poslodavac koji ga plaća ima registrirano sjedište ili mjesto poslovanja i u slučaju odstupanja od pravila koje se na pomorca primjenjuje prema članku 16. Uredbe 883/2004.

Nakon stupanja R Hrvatske u članstvo EU, za izdavanje potvrde A1 za pomorce u oba navedena slučaja nadležan je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Područna služba u Zagrebu, A. Mihanovića 3, 10 000 Zagreb, a zahtjevi se mogu podnositi toj službi ili svim područnim službama i područnim uredima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.



HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Središnja služba
A. Mihanovića 3
10000 Zagreb
Hrvatska

INFOTELEFONI

01 4595 011

01 4595 022

(radnim danom od 8 do 16 sati)

mirovinsko.hr

